

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. július 6.
(OR. en)

10160/21

Intézményközi referenciaszám:
2021/0168 (NLE)

ECOFIN 645
CADREFIN 340
UEM 180
FIN 521

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA Olaszország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(...)

Olaszország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 20. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

¹ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

mivel:

- (1) A Covid19-járvány zavart okozott Olaszország gazdaságában. 2019-ben Olaszország egy főre jutó bruttó hazai terméke (GDP) folyó árakon az uniós átlag 95,0 %-ának felelt meg. A Bizottság 2021-es tavaszi előrejelzése szerint Olaszország reál-GDP-je 8,9 %-kal csökkent 2020-ban, 2020-ban és 2021-ben kumulatíván pedig várhatóan 5,0 %-kal esik vissza. A középtávú gazdasági teljesítményre hatást gyakorló, régóta fennálló szempontok közé tartozik különösen a magas ifjúsági munkanélküliség és a nők alacsony munkaerőpiaci részvétele, a lassú termelékenységnövekedés, valamint a közigazgatás hatékonyságával kapcsolatos problémák, és az államadósság igen magas szintje.

- (2) A Tanács 2019. július 9-én és 2020. július 20-án az európai szemeszter összefüggésében ajánlásokat intézett Olaszországhoz. Így különösen a Tanács azt ajánlotta Olaszországnak, hogy az adóterhet helyezze át a munkáról, fokozza az adókijátszás elleni küzdelmet és teljeskörűen hajtsa végre a korábbi nyugdíjreformokat. A Tanács azt is ajánlotta Olaszországnak, hogy erősítse meg az egészségügyi rendszer rezilienciáját és kapacitását, ugyanakkor fokozzák a nemzeti és regionális hatóságok közötti koordinációt. Ezenfelül a Tanács azt ajánlotta Olaszországnak, hogy fokozza a be nem jelentett munkavégzés felszámolására irányuló erőfeszítéseket, biztosítsa az aktív munkaerőpiaci és szociális intézkedések hatékony integrációját és különösen a fiatalokra és a veszélyeztetett csoportokra való kiterjesztését, valamint egy átfogó stratégián keresztül a nők munkaerőpiaci részvételének támogatását, többek között a minőségi gyermekgondozáshoz és a tartós ápolás-gondozáshoz való hozzáférés révén. A Covid19-válság kezelése érdekében azt ajánlotta Olaszországnak, hogy biztosítson megfelelő jövedelempótlást és szociális védelemhez való hozzáférést, továbbá enyhítse a válság foglalkoztatásra gyakorolt hatását, többek között rugalmas munkafeltételek és a foglalkoztatás aktív támogatása révén. Ezenfelül Olaszország azt az ajánlást kapta, hogy javítsa az oktatási eredményeket, erősítse meg a távoktatást és mozdítsa elő a készségfejlesztést, beleértve a digitális készségeket is. A Tanács azt ajánlotta Olaszországnak, hogy a beruházásokkal kapcsolatos gazdaságpolitika középpontjában – figyelembe véve a regionális különbségeket – a zöld és digitális átállás álljon, különösen a tiszta és hatékony energiatermelés és -felhasználás, a kutatás és innováció, a fenntartható tömegközlekedés, a hulladék- és vízgazdálkodás, valamint az alapvető szolgáltatások nyújtását biztosító megerősített digitális infrastruktúra.

A gazdaság Covid19-válság alatti támogatása érdekében azt is ajánlotta Olaszországnak, hogy hatékonyan hajtsa végre a reálgazdaság számára likviditást biztosító intézkedéseket, ütemezze előre a kiforrott közberuházási projekteket, és mozdítsa elő a magánberuházásokat. A Tanács továbbá azt ajánlotta Olaszországnak, hogy javítsa a közigazgatás hatékonyságát és az igazságszolgáltatási rendszer eredményességét, erősítse meg a fizetésektelenségi keretet és fokozza a korrupció elleni küzdelmet. A Tanács sürgette továbbá a versenykorlátozások megszüntetését és az ágazati szabályozások javítását. Olaszországnak azt is ajánlotta, hogy mozdítsa elő a banki mérlegek átstrukturálását, folytassa a nemteljesítő hitelek csökkentését, és javítsa a kisebb és innovatív vállalkozások nem banki forrásokból történő finanszírozását. Miután értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv benyújtásakor az ezen országspecifikus ajánlások végrehajtása terén elért haladást, a Bizottság megállapítja, hogy lényeges haladást értek el a világjárvány hatékony kezeléséhez, a gazdaság fenntartásához és az elkövetkező helyreállítás támogatásához szükséges minden intézkedés meghozatalára, a reálgazdaság – többek között a kis- és középvállalkozások, innovatív vállalkozások és az önfoglalkoztatók – számára likviditás biztosítására és a késedelmes kifizetések elkerülésére irányuló intézkedések hatékony végrehajtására vonatkozó ajánlásokat illetően. Lényeges haladást értek el a különösen a számlaadás elmulasztása formájában megjelenő adókijátszás visszaszorítása terén is.

- (3) A Bizottság 2021. június 2-án Olaszországra vonatkozóan közzétette az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 5. cikke alapján elvégzett részletes felülvizsgálatot. Elemzése eredményeként a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Olaszországban – különösen a magas államadósság és a tartósan gyenge termelékenység dinámika tekintetében – túlzott makrogazdasági egyensúlyhiányok állnak fenn, amelyek határokon átnyúló jelentőséggel bírnak a munkaerőpiac és a bankszektor instabilitásával jellemzett környezetben.
- (4) Az euroövezet gazdaságpolitikájára vonatkozó ajánlásában a Tanács azt ajánlotta az euroövezeti tagállamoknak, hogy – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – lépjenek fel többek között annak érdekében, hogy biztosítsák a helyreállítást támogató szakpolitikai irányvonalat, és javítsák tovább a konvergenciát, a rezilienciát, valamint a fenntartható és inkluzív növekedést. Ajánlásában a Tanács azt is ajánlotta az euroövezeti tagállamoknak, hogy erősítsék meg a nemzeti intézményi kereteket, biztosítsák a makropénzügyi stabilitást, teljesítsék ki a gazdasági és monetáris uniót és erősítsék meg az euro nemzetközi szerepét.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

- (5) 2021. április 30-án Olaszország az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikke (1) bekezdésének megfelelően benyújtotta a Bizottságnak nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét. Az említett benyújtást a helyi és regionális önkormányzatok, a szociális partnerek, a civil társadalmi szervezetek, az ifjúsági szervezetek és más releváns érdekelt felek bevonásával a nemzeti jogi kerettel összhangban lefolytatott konzultációs folyamat előzte meg. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek iránti nemzeti felelősségvállalás alátámasztja azok sikeres végrehajtását, tartós nemzeti szintű hatását és európai szintű hitelességét. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke értelmében a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében meghatározott értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét.
- (6) A helyreállítási és rezilienciaépítési terveknek az (EU) 2021/241 rendelettel létrehozott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (a továbbiakban: az Eszköz), valamint az (EU) 2020/2094 tanácsi rendelettel¹ létrehozott Európai Unió Helyreállítási Eszköz általános célkitűzéseit kell követniük a Covid19-válságot követő helyreállítás támogatása érdekében. Elő kell mozdítaniuk az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohézióját azáltal, hogy hozzájárulnak az (EU) 2021/241 rendelet 3. cikkében említett hat pillérhez.

¹ A Tanács (EU) 2020/2094 rendelete (2020. december 14.) a Covid19-válság utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról (HL L 433I., 2020.12.22., 23. o.).

- (7) A tagállami helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása egy reformokat és beruházásokat magában foglaló, Unió-szerte összehangolt törekvést fog képezni. Az összehangolt és egyidejű végrehajtás, valamint a határokon átnyúló projektek végrehajtása révén az ilyen reformok és beruházások kölcsönösen erősíteni fogják egymást, és pozitív továbbgyűrűző hatásokat fognak eredményezni Unió-szerte. Ezért az Eszköz által a tagállamok növekedésére és munkahelyteremtésére gyakorolt hatás körülbelül egyharmada a más tagállamokból eredő továbbgyűrűző hatásokból fog származni.

A hat pillérhez hozzájáruló kiegyensúlyozott válasz

- (8) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének a) pontjával és V. mellékletének 2.1. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nagymértékben („A” minősítés) átfogó és kellően kiegyensúlyozott választ jelent a gazdasági és társadalmi helyzetre, ezáltal megfelelően hozzájárulva az említett rendelet 3. cikkében említett hat pillér mindegyikéhez, és figyelembe véve az érintett tagállam előtt álló a konkrét kihívásokat és a számára biztosított pénzügyi allokációt.

- (9) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a zöld átállás kihívásai – például az épületek energiahatékonyságának növelése, a gazdasági tevékenységek dekarbonizációja, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás, a vízkészletek hatékonyabb felhasználása, a körforgásos gazdaság megerősítése, valamint a biológiai sokféleség megőrzése és javítása – kezelésének támogatását célzó beruházások és reformok széles körét tartalmazza. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv célja továbbá a digitális kihívások kezelése a fontos közszolgáltatások – például az igazságszolgáltatás, az állami foglalkoztatási szolgálat, oktatás vagy az egészségügy – digitalizációja és a digitális technológiák polgárok és vállalkozások általi elfogadása révén, a közvetlen befektetések és az olyan ösztönzőrendszerek kombinálásával, mint a Transizione 4.0. A digitális készségekkel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv a lakosságot, a közigazgatást, az oktatási rendszert és a munkaerőpiacot célzó különféle intézkedések révén foglalkozik.

- (10) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv előmozdítja az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést valamennyi intézkedéscsoport és komponens keretében, mind a fizikai és humán tőke javítását célzó beruházások, mind olyan reformok révén, amelyek közép- és hosszú távon várhatóan hatással lesznek a termelékenységre és a versenyképességre. Például a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 1. intézkedéscsoportjának első két komponense olyan jelentős reformokat javasol az igazságszolgáltatás, a verseny, a közbeszerzés, a közigazgatás, az adózás és a közkiadások terén, amelyek várhatóan felszámolják az olasz gazdaság működésében fennálló jelentős szűk keresztmetszeteket, továbbá olyan jelentős beruházásokat, amelyek a különböző gazdasági ágazatok digitalizációjára összpontosítanak, amiktől pozitív hatások várhatók a termelékenység tekintetében. Az európai zöld megállapodással összhangban a 2. és 3. intézkedéscsoport komponensei a fenntartható növekedés, az energiahatékonyság, valamint az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás előmozdítását célozzák különböző olyan ágazatokat érintő ambiciózus beruházások és reformok révén, mint a vízügy, a területrendezés, az épületek energiahatékonysága, fenntartható mobilitás a városokban és az ország egészében, megújuló energiák fejlesztése, biológiai sokféleség és a körforgásos gazdaság megerősítése. A 4. intézkedéscsoport komponenseinek célja az oktatáshoz, valamint a kutatáshoz és innovációhoz kapcsolódó kihívások kezelése, és kiegyensúlyozott módon ötvözi a beruházásokat és a reformokat.

- (11) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a társadalom legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő csoportjainak és az ország legkevésbé fejlett régiói helyzetének javítására irányuló célzott beruházások és reformok végrehajtásával várhatóan erősíti a társadalmi és területi kohéziót. A fizikai tőkébe történő jelentős beruházásokat terveznek a déli régiókban. Ezek a beruházások főként a közlekedéshez, a digitális gazdasághoz, valamint a hulladék- és vízgazdálkodáshoz kapcsolódnak. Az oktatás és készségek területét érintő és a legkiszolgáltatottabb csoportokat támogató intézkedéseket főként a 4. és 5. intézkedéscsoport komponensei irányoznak elő, amelyek várhatóan jelentős pozitív hatással lesznek a társadalmi kohézióra, és szintén nagy hangsúlyt helyeznek az ország déli részére. A 6. intézkedéscsoport komponenseinek célja az egészségügyi ágazat kihívásainak kezelése, jelentős erőfeszítést fordítva az ágazat digitalizációjára, az alapellátás megerősítésére és a demográfiához és a válsághelyzetekre való felkészüléshez kapcsolódó növekvő igények kielégítéséhez szükséges kapacitásának növelésére.

Az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének kezelése

- (12) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan hozzájárul az Olaszországnak címzett, releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének eredményes kezeléséhez („A” minősítés), beleértve azok költségvetési vonatkozásait is, továbbá az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke alapján tett ajánlások vagy a Bizottság által az európai szemeszter keretében hivatalosan elfogadott egyéb releváns dokumentumokban azonosított kihívások hatékony kezeléséhez.

- (13) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv számos egymást kölcsönösen erősítő reformot és beruházást tartalmaz, amelyek hozzájárulnak a Tanács által az európai szemeszter keretében 2019-ben és 2020-ban Olaszországnak címzett országspecifikus ajánlásokban felvázolt gazdasági és társadalmi kihívások összességének vagy jelentős részének hatékony kezeléséhez. Különösen, a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő reformok és beruházások várhatóan hozzájárulnak az államháztartás fenntarthatóságához, növelik az egészségügyi ágazat rezilienciáját, javítják az aktív munkaerőpiaci intézkedések hatékonyságát, a szociálpolitikákat, és javítják az oktatási eredményeket és a továbbképzést. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv emellett várhatóan felfrissíti a kettős átállás támogatására irányuló beruházásokat, különösen a hálózati iparágak, a közművek és a kutatás és innováció terén, a regionális egyenlőtlenségek csökkentése, a közigazgatás hatékonyságának és az igazságszolgáltatási rendszer eredményességének növelése, az üzleti környezet javítása és a verseny akadályainak felszámolása érdekében.

- (14) Ami a költségvetési strukturális politikákat illeti, a helyreállítási és rezilienciaépítési terv intézkedéseket tartalmaz az adóbeszedés javítása és az adókijátszás elleni küzdelem fokozása érdekében, valamint olyan intézkedéseket, amelyek a kiadások felülvizsgálatára vonatkozó keret megerősítése és a különböző kormányzati szintek közötti költségvetési kapcsolatok reformjának kiteljesítése révén a közkiadások hatékonyságának javítását célozzák. A közbeszerzés keretét javító strukturális intézkedések várhatóan szintén hozzájárulnak az államháztartás minőségéhez. A világjárványra adott azonnali költségvetés-politikai válasszal kapcsolatos ajánlások úgy tekinthetők, hogy kívül esnek Olaszország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének hatókörén, mindazonáltal Olaszország a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésével összhangban 2020-ban és 2021-ben általában kellően és kielégítően reagált a gazdaság költségvetési eszközökkel történő támogatásának azonnali igényére. Ezen túlmenően az Olaszországnak címzett, a középtávú költségvetési cél felé 2020-ban kellő előrehaladás elérésére vonatkozó ajánlás már nem releváns, mind a vonatkozó költségvetési időszak lejárta, mind a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésének a Covid19-válsággal összefüggésben 2020. márciusban történt aktiválása miatt.
- (15) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a be nem jelentett munkavégzés csökkentését célzó reformot és néhány beruházást, valamint az oktatási eredmények javítását és az uniós átlag feletti korai iskolaelhagyás csökkentését célzó beavatkozásokat tartalmaz. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv olyan intézkedéseket is tartalmaz, amelyek célja, hogy növeljék a nők munkaerőpiaci részvételét reformok és beruházások kombinációja, többek között a gyermekgondozási létesítmények kínálatának megerősítése révén. A terv továbbá intézkedéseket tartalmaz a készségek, köztük digitális készségek megerősítésére, valamint a fiatalok és a társadalom legkiszolgáltatottabb csoportjai lehetőségeinek javítására.

- (16) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv jelentős reformokat és beruházásokat tartalmaz a közigazgatás hatékonyságának növelése érdekében, különösen az állami foglalkoztatás irányításának javítása és a közigazgatási kapacitás megerősítése céljából. Az állami foglalkoztatásra irányuló intézkedések középpontjában a közalkalmazottak kiválasztásának és felvételének reformja áll. Az új rendszert azonnal tesztelni kell a helyreállítási és rezilienciaépítési terv irányításához szükséges személyzet kiválasztásával. A reform egy egységes felvételi platform létrehozására irányuló beruházásokkal, a továbbképzésre és az átképzésre irányuló beruházásokkal, valamint a közigazgatási pályamodellek reformjával társul. Tervben van a közigazgatási eljárások adminisztratív egyszerűsítése eseti jogalkotási beavatkozások („gyorsított eljárás”) révén, valamint a közérdek által nem indokolt engedélyek megszüntetése. Ezeket az intézkedéseket a különböző közigazgatási szervek digitalizációjának fellendítésére irányuló jelentős beruházások és reformok egészítik ki és erősítik. A reformok gyors végrehajtásának és az IKT-beruházások megvalósításának biztosítása érdekében létrehoznak egy kifejezetten a digitális közigazgatást szolgáló, a digitális átállással foglalkozó hivatalt.

- (17) Az egészségügyi ágazatot érintő számos reform és beruházás célja az ahhoz szükséges előfeltételek megteremtése, hogy biztosítsák az egészségügyi szolgáltatás nagyobb rezilienciáját, különös tekintettel a helyi egészségügyre, a távorvoslásra és a rendszer digitalizációját célzó beruházásokra. Az ágazati reformokkal párosuló jelentős beruházások célja a kettős átállás, valamint a kutatás és az innováció támogatása, figyelembe véve a regionális különbségeket. Ez különösen a digitális infrastruktúra kiépítésére és korszerűsítésére, a körforgásos gazdaság kifejlesztésére és a hulladék- és vízgazdálkodás javítására, az épületek energiahatékonyságának növelésére, a megújuló energia termelésének fellendítésére, a fenntartható közlekedés bővítésére és a vízközművek széttagoltságának csökkentésére irányuló intézkedéseket érinti. Számos beruházás és reform irányul a kutatás és innováció fellendítésére, különös tekintettel a fiatal kutatókra, valamint az állami és magánintézmények bevonására.

- (18) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv jelentős reformokat is előirányoz az általános üzleti környezet javítására és a verseny előtt álló akadályok csökkentésére. Egy új éves versenyjogi törvény elfogadása 2021-ben várhatóan csökkenti a vállalkozásindításhoz szükséges időt Olaszországban, és növeli a helyi közszolgáltatási szerződések odaítélésével kapcsolatos versenytárgyalások számát, különösen a hulladékkezelés és a szállítás (különösen kikötők, regionális vasút és helyi tömegközlekedés), valamint a koncessziók (különösen autópályák, e-mobilitáshoz kapcsolódó töltőállomások és vízenergia) terén. Az energiával kapcsolatos ágazati jogszabályok fokozatosan kivezetik a villamos energia szabályozott árait, és olyan kísérő intézkedéseket tartalmaznak, amelyek támogatják a lakossági energiapiacokon a verseny fokozódását és a második generációs intelligens fogyasztásmérők bevezetését. A közbeszerzési jogszabályok felülvizsgálata magában foglalja a szerződések közzététele és odaítélése közötti idő lerövidítésére, a közbeszerzési politika összehangolására, az e-közbeszerzés elterjedésére, a közbeszerzők professzionalizálására és az ajánlatkérő szervek racionalizálására irányuló szabályozásokat. Mindennek a végrehajtása a várakozások szerint azt szem előtt tartva történik, hogy megfelelő egyensúlyt biztosítsanak az egyszerűsítésből eredő előnyök és a korrupció elleni és a csalás elleni ellenőrzések között. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a piacfelügyeleti hatóságok megszilárdítását, a termékellenőrzés digitalizációját és új akkreditált laboratóriumok létrehozását irányozza elő. Az üzleti környezet említett javítása várhatóan elősegíti a vállalkozói szellemet és a verseny számára jobb keretfeltételeket, továbbá támogatja az erőforrások hatékonyabb elosztását és a kapcsolódó potenciális termelékenységnövekedést.

- (19) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv ezenfelül a polgári, a büntető és a közigazgatási igazságszolgáltatási rendszer reformjára és korszerűsítésére vonatkozó ambiciózus intézkedéseket tartalmaz. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben előirányzott beruházások célja a bíróságok digitalizációja, a bírák és a személyzet képzése, valamint a bíróságok általános hatékonyságának növelése, rövid távon a szervezeti tényezőkre irányulón, hogy a kidolgozás alatt álló reformok gyorsabban hozhassanak eredményeket. A „bírósági hivatalok” létrehozása és megerősítése az igazságszolgáltatási reform szerves részeként minden bizonnyal támogatja a bíróságokat, azzal a céllal, hogy csökkenjen a meglévő bírósági ügyhátralék és az eljárások teljes hossza, ami a helyreállítási stratégia részeként segít biztosítani a reformok és beruházások gyors végrehajtását, és ez pozitív hatást gyakorol a korrupció elleni küzdelemre és az általános üzleti környezetre is. Ezek az intézkedések várhatóan javítani fogják az igazságszolgáltatás minőségét is azáltal, hogy támogatják a bíróságokat a tanulmányokkal, jogi kutatással, aktusok megszövegezésével, az iratrendezéssel kapcsolatos szokásos tevékenységekben, és ezáltal a bírák az összetettebb feladatokra összpontosíthatnak.
- (20) A fent említett kihívások kezelése révén a helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan hozzájárul az Olaszországban fennálló, az (EU) 1176/2011 rendelet 6. cikke értelmében 2019-ben és 2020-ban tett ajánlásokban azonosított egyensúlyhiány kiigazításához is, különösen a magas államadósság és a tartósan gyenge termelékenységi dinamika tekintetében, a magas munkanélküliséggel és a nemteljesítő hitelek még mindig magas, ámde csökkenő tendenciát mutató szintjével jellemzett környezetben.

A növekedési potenciálhoz, a munkahelyteremtéshez, valamint a gazdasági, társadalmi és intézményi rezilienciához való hozzájárulás

- (21) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének c) pontjával és V. mellékletének 2.3. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan jelentős („A” minősítés) hatást gyakorol Olaszország növekedési potenciáljának, munkahelyteremtésének, valamint gazdasági, társadalmi és intézményi rezilienciájának a megerősítésére, hozzájárulva a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához, többek között a gyermekekre és fiatalokra vonatkozó szakpolitikák előmozdítása révén, valamint a Covid19-válság gazdasági és társadalmi hatásának enyhítésére, ezáltal fokozva az Unión belüli gazdasági, társadalmi és területi kohéziót és konvergenciát.

- (22) A Bizottság szolgálatai által készített szimulációkból kiderül, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési terv – az Európai Unió Helyreállítási Eszköz többi intézkedésével együtt – alkalmas arra, hogy Olaszország GDP-jét 2026-ig 2,5 %-kal növelje; ezek a szimulációk nem tartalmazzák a strukturális reformok lehetséges pozitív hatását, amely jelentős lehet. Noha rövid távon a megnövekedett állami beruházások révén a keresleti hatások dominálnak, a nagyobb mértékű beruházás az előrejelzések szerint erősíti az állami tőkeállományt, ami középtávon pozitív hatást gyakorol a potenciális és a tényleges GDP-re. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan hozzájárul a területi kohézió támogatásához. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a konkrét területi rendeltetésű beruházások legalább 40 %-át a déli régiókhoz allokálja. Várhatóan kezelni fogja az infrastrukturális hiányt és fokozza a kevésbé fejlett régiók termelékenységét és versenyképességét a szélessávba, nagy sebességű vasutakba és a regionális vonalakba, a hulladék- és vízgazdálkodásba, a kikötőkbe és a különleges gazdasági övezetekben a „utolsó mérföld” összeköttetésekbe történő beruházások révén. A déli és a belső területek külön figyelmet kapnak a városi területek újjáélesztését és a lakosság legkiszolgáltatottabb csoportjai körülményeinek javítását célzó beavatkozásoknál is. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben előirányzott reformok, különösen a közigazgatás reformja, valamint a helyi közigazgatás igazgatási kapacitásának támogatásához kapcsolódó intézkedések várhatóan hozzájárulnak a közigazgatás hatékonyságának javításához ezekben a régiókban.

- (23) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv több komponensben olyan jelentős beruházások széles körét irányozza elő az egyenlőtlenségek és a társadalmi sebezhetőségek csökkentésére, amelyek szintén különös figyelmet fordítanak az ország déli részére. Számos fontos dimenzió kerül előtérbe, például nagyobb számú szociális lakás biztosítása, különösen a fogyatékkal élő és a nem önellátó idős emberek szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése javítása, az otthoni ápolás-gondozás kiterjesztése vagy a hátrányos helyzetű közösségeknek városrehabilitációs tervek révén nyújtott támogatás. Ezeket a beavatkozásokat olyan reformok kísérik, amelyek az egyes szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést hivatottak egyszerűsíteni. Ilyen például a fogyatékkal élő személyekre vonatkozó kerettörvény vagy a távorvoslás és a lakossághoz közeli hálózat kiterjesztése. Ezek az intézkedések – a többi, például a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, vagy egészségügyhöz kapcsolódó komponensben szereplő intézkedésekkel együtt – a szociális jogok európai pillérének számos elvét érintik.

- (24) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a fiatalokra és a gyermekekre vonatkozó szakpolitikákra is összpontosít olyan intézkedések révén, mint az óvodák és gyermekgondozási szolgáltatások színvonalának javítása és kapacitásának növelése, amelyek tekintetében Olaszország elmarad az uniós átlagtól. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv emellett elő kívánja mozdítani a felsőoktatási képzésekre való beiratkozást, különösen a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika terén, továbbá létrehozza a rövid időtartamú posztgraduális kurzusokat kínáló felsőoktatási intézmények hálózatát. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv számos intézkedést tartalmaz az olasz kutatási kapacitás megerősítésére, különösen a kiemelkedő kutatók és vezetők mobilitásának megkönnyítésére irányuló reformot, a forráskezelés egyszerűsítését, és a kutatói életpálya reformját. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan támogatja a digitális technológiáknak az alap- és középfokú oktatási rendszerbe való integrálását is a digitális eszközök osztálytermekben való használatával, az oktatási tartalmak digitalizálásával és az olyan oktatási technológiákkal felszerelt laborok létrehozásával, mint például a programozható robotok. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a fiatalok foglalkoztathatóságának megerősítését, valamint a digitális és zöld átállás keretében a munkahelyteremtés támogatását célzó intézkedéseket is előíranyoz. Végül, az oktatási rendszer és az aktív munkaerőpiaci intézkedések reformjai várhatóan javítani fogják a keretfeltételeket és segítik az említett beruházások megtérülését.

- (25) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a humán tőke bővítésére és az egyenlő oktatási lehetőségek országszerte történő előmozdítására irányuló beruházásokat és reformokat is tartalmaz, amelyek várhatóan hozzájárulnak majd az iskolai infrastruktúra és az oktatási eredmények tekintetében fennálló egyenlőtlenségek és regionális eltérések csökkentéséhez. A déli régiók várhatóan jelentős mértékben profitálnak a sportlétesítményekbe, óvodákba és diákszállásokba tervezett beruházásokból, továbbá az egyetemi ösztöndíjak megnövelt számából, valamint a korai iskolaelhagyás csökkentésére és a kiszolgáltatott helyzetben lévő diákok oktatási eredményeinek javítására irányuló célzott projektekből. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedések célja továbbá a kompetenciák és készségek megerősítése a közép- és felsőoktatásban, a szociális szolgáltatások javítása a belső területeken, valamint a szervezett bűnözésből elkobzott javak hasznosításának fokozása és a területi egészségügyi ellátás megerősítése.

A jelentős károkozás elkerülése

- (26) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének d) pontjával és V. mellékletének 2.4. kritériumával összhangban Olaszország helyreállítási és rezilienciaépítési terve várhatóan biztosítja, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt reformok és beruházási projektek végrehajtására irányuló egyetlen intézkedés se sértse jelentősen („A” minősítés) a környezeti célkitűzéseket, nevezetesen az éghajlatváltozás mérséklését, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használatát és védelmét, a körforgásos gazdaságot, a szennyezés megelőzését és csökkentését, valamint a biológiai sokféleséget és az ökoszisztémák védelmét és helyreállítását az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 17. cikke értelmében (a jelentős károkozás elkerülését célzó elv). Az elvnek való megfelelése tekintetében végzett értékelés során Olaszország a Bizottság „Technikai iránymutatás a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendelet keretében történő alkalmazásáról” című közleményében² meghatározott technikai iránymutatásnak megfelelően indokolással szolgált, és a jelentős károkozás elkerülése érdekében kötelezettséget vállalt – amely esetben szükség volt rá – a vonatkozó mérőföldkövekben és célokban beépített specifikus intézkedések végrehajtására.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

² HL C 58., 2021.2.18., 1. o.

- (27) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv egyes intézkedései a jellegükre tekintettel különös figyelmet igényeltek a jelentős károkozás elkerülésének biztosítása érdekében. Mérőföldköveket kell bevezetni be a felújításra, a biometánra, a hidrogénre, az öntözésre és az utolsó mérőföld összeköttetésekre irányuló beruházások tekintetében. A felújításból származó hulladékot a körforgásos gazdaság elveivel összhangban kell kezelni. A hulladékkezelési intézkedések a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek megfelelően nem tartalmazznak égetésre vagy mechanikai-biológiai kezelésre irányuló beruházásokat. A járműflották és a gépállomány cseréjére irányuló intézkedések biztosítják, hogy csak a tiszta üzemű járművek részesülhessenek finanszírozásban. A járművekben használt biometán megfelel a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló (átdolgozott) (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek¹. Külön biztosítékokat vezettek be a biológiai sokféleség megőrzése tekintetében is.

A zöld átálláshoz, többek között a biológiai sokféleség előmozdításához való hozzájárulás

- (28) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének e) pontjával és V. mellékletének 2.5. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek nagymértékben („A” minősítés) hozzájárulnak a biológiai sokféleségre is kiterjedő zöld átálláshoz vagy az abból fakadó kihívások kezeléséhez. Az éghajlat-politikai célkitűzéseket támogató intézkedések – az (EU) 2021/241 rendelet VI. mellékletében foglalt módszertannak megfelelően számítva – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv teljes allokációjának 37,5 %-át kitevő összeget képviselnek. Az említett rendelet 17. cikkének megfelelően a helyreállítási és rezilienciaépítési terv összhangban van a 2030-ra vonatkozó nemzeti energia- és klímatervben foglalt információkkal.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328, 2018.12.21., 82. o).

- (29) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a zöld átállással kapcsolatos kihívások kezelését célzó beruházások és reformok széles körét tartalmazza, és összességében jól illeszkedik az európai zöld megállapodás prioritásaihoz és a 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai céltervéhez, valamint ahhoz a célhoz, hogy Európa 2050-re az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens legyen. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv számos intézkedést tartalmaz az épületek energiahatékonysági célú felújítására vonatkozóan, különösen a Superbonus lakhatási adókedvezmény révén, de közvetlen befektetéseket is előirányoz az önkormányzatok, iskolák, igazságügyi épületek, hotelek, múzeumok, mozik és színházak energiahatékonyságának javítása céljából. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv célja továbbá a villamosenergia- és gázpiaci verseny fokozása, valamint a megújuló energiaforrások használatának ösztönzése. Ezek a beavatkozások olyan beruházásokat foglalnak magukban, amelyek célja a megújuló energiaforrások támogatása az energiaközösségek és az együttesen termelő-fogyasztók számára, valamint a tengeri energiatermelés és az intelligens energiahálózatok fejlesztése.

- (30) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv reformokat tartalmaz a megújulóenergia-termelés engedélyezésének megkönnyítésére, valamint a hidroelektromosság-koncessziók odaítélésének megreformálására. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére összpontosít, és jelentős beruházásokat irányoz elő a fenntartható városi mobilitás, többek között az e-mobilitás terén, valamint a vasúti infrastruktúra fellendítésére a modális váltás támogatása érdekében, továbbá a légi és tengeri közlekedés és a mezőgazdaság üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentése érdekében. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv továbbá támogatja Olaszország éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló erőfeszítéseit, valamint a szeizmikus jelenségekkel szembeni rezilienciát, és az infrastruktúrák minőségét. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan hozzájárul a hulladékgazdálkodással kapcsolatos jelenlegi kihívások kezeléséhez, a körforgásos gazdaság előmozdításához, a víz- és szennyvízgazdálkodás javításához, valamint a biológiai sokféleség védelmének fokozásához. E célból a helyreállítási és rezilienciaépítési terv olyan intézkedéseket irányoz elő, mint a körforgásos gazdaságra vonatkozó új stratégia elfogadása, a hulladékkezelő létesítmények korszerűsítése és újak létrehozása, a vízügyi infrastruktúra fejlesztése a kínálat javítása és a vízvesztés csökkentése érdekében, továbbá az újraerdősítésre, a természeti területek, a tengerfenék és a tengeri élőhelyek helyreállítására irányuló intézkedéseket.

A digitális átálláshoz való hozzájárulás

- (31) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének f) pontjával és V. mellékletének 2.6. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek nagymértékben („A” minősítés) hatékonyan hozzájárulnak a digitális átálláshoz vagy az abból fakadó kihívások kezeléséhez. A digitális célkitűzéseket támogató intézkedések – az (EU) 2021/241 rendelet VII. mellékletében foglalt módszertannak megfelelően számítva – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv teljes allokációjának 25,1 %-át kitevő összeget képviselnek.

- (32) Összességében tizenkét komponens tartalmaz olyan intézkedéseket, amelyek széles körű, több területre kiterjedő megközelítést alkalmazva járulnak hozzá a digitális átálláshoz. Jelentős beruházásokat terveznek a vállalkozások digitalizációja tekintetében, az intelligensebb gyártási rendszerekre irányuló adóügyi ösztönzőkre összpontosítva (Transizione 4.0). A helyreállítási és rezilienciaépítési terv emellett az egyetemek, kutatóintézetek és vállalkozások közötti kutatási és fejlesztési együttműködésre és technológiatranszferekre szolgáló hálózatok támogatását is előirányozza. A szupergyors széles sávú hálózatok és az 5G konnektivitás kiépítésére irányuló beruházások várhatóan hozzájárulnak a 2030-ra kitűzött európai digitális célok eléréséhez, gyors végrehajtásuk pedig a gazdaság és a társadalom egészében jelentős előnyökkel járna.
- (33) Egyéb jelentős beruházások a közigazgatás digitalizációját célozzák az általános közigazgatás, az egészségügyi ágazat és az oktatási ágazat számára tervezett intézkedésekkel. Ezen intézkedések eredményes végrehajtása hozzájárulna időtálló digitális infrastruktúrák kiépítéséhez, a kiberbiztonság megerősítéséhez, és a közigazgatás hatékonyabbá, reziliensebbé és polgárokhoz közel állóvá alakításához. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv olyan intézkedéseket is előirányoz, amelyek kiegészítik az igazságszolgáltatás digitalizációjára irányuló nemzeti beruházásokat.

- (34) A digitális átállás jelentős kihívásokat jelent Olaszország számára, mivel az ország jelentős hiányosságokkal szembesül mind az alapvető, mind a magasabb szintű digitális készségek terén, ami a termelési rendszer alacsony fokú digitalizáltságában is tükröződik. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv az említett kihívások kezeléséhez a lakosság, a digitális kirekesztés kockázatának jobban kitett személyek, a tanárok, a közalkalmazottak és a munkavállalók készségigényeit célzó beruházásokkal kíván hozzájárulni. A magasabb szintű digitális készségek fejlesztésével szélesebb körű intézkedések keretében foglalkoznak, amelyek hozzájárulnak a műszaki és speciális digitális készségek rendelkezésre állásának növeléséhez.

Tartós hatás

- (35) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének g) pontjával és V. mellékletének 2.7. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan nagymértékben („A” minősítés) tartós hatást gyakorol Olaszországra.

- (36) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv olyan kulcsfontosságú reformokat tartalmaz, amelyek segítik Olaszország régóta fennálló kihívásainak kezelését, és alkalmasak arra, hogy strukturálisan javítsák az olasz gazdaság versenyképességét. A közigazgatás javasolt reformja például várhatóan kiegészíti és kiteljesíti a 2014-ben elfogadott átfogó reformot. Az új intézkedések teljes körű, gyors és megfelelő végrehajtása várhatóan növeli a közigazgatás hatékonyságát. Mindez a polgári és büntetőjogi eljárások ügyhátralékának látványos csökkentését, valamint a közigazgatási eljárások ügyhátralékának csökkentését célzó, tervezett igazságügyi reformmal együtt várhatóan jelentősen javítani fogja a gazdaság működését. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv továbbá ambiciózus reformokat tartalmaz az üzleti környezet akadályainak felszámolása, és a gazdaság egyes ágazatainak átláthatóbbá és a verseny előtt nyitottabbá tétele érdekében. Az olyan ágazati reformok, mint amelyeket az energia- és a vízügyi ágazatban terveznek, szintén jelentős hiányosságokat orvosolnak a főbb akadályok felszámolása révén, és várhatóan tartós pozitív hatással lesznek a növekedésre és a termelékenységre. Ezek a reformok várhatóan növelni fogják az olasz gazdaság különböző ágazataiban tervezett átfogó beruházások megtérülését, amelyek várhatóan az egész országban fejlesztik a fizikai infrastruktúrát, erősítik a humán tőkét, és felgyorsítják a zöld és digitális átállást.

- (37) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartós hatása a helyreállítási és rezilienciaépítési terv és – a többek között kohéziós politikai alapokból finanszírozott – egyéb programok közötti szinergiák révén is fokozható, különösen a mélyen gyökerező területi kihívások érdemi kezelése és a kiegyensúlyozott fejlődés előmozdítása révén.

Nyomon követés és végrehajtás

- (38) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének h) pontjával és V. mellékletének 2.8. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben javasolt intézkedések várhatóan megfelelőek („A” minősítés) a helyreállítási és rezilienciaépítési terv eredményes nyomon követése és végrehajtása biztosításának szempontjából, ideértve a tervezett ütemtervet, mérföldköveket és célokat, valamint a kapcsolódó mutatókat is.

- (39) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásához és nyomon követéséhez többszintű kormányzást terveznek. Ez elsősorban a következőket foglalja magában: politikai szinten a Miniszterek Tanácsának elnökségével működő irányítóbizottság; a szociális párbeszéd szintjén az érintett érdekelt feleket bevonó tanácsadó testület; technikai szinten a Miniszterek Tanácsának elnökségén belül létrehozott titkárság az irányítóbizottság és a tanácsadó testület munkájának támogatására, a Gazdasági és Pénzügyminisztériumon belül létrehozott központi koordinációs és felügyeleti struktúra, és az egyes intézkedésekért felelős központi közigazgatási szervek szintjén azonosított technikai koordinációs struktúrák. A modell egy független ellenőrző szerv létrehozását is előírja a belső ellenőrzési rendszerek végrehajtásához. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő intézkedések operatív végrehajtásáért a releváns hatáskörök alapján a központi és helyi közigazgatás felelős. Az irányítási modell egyértelműen meghatározza a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásához, a nyomon követéshez és a jelentéstételhez kapcsolódó felelősségi területeket. A felelősségi köröket és a megbízásokat a 2021. május 31-i 77. sz. törvényerejű rendelet rögzíti, amely hozzájárul az érintett szervek felhatalmazásához. Ez a modell arra hivatott, hogy szinergiákat teremtsen és biztosítsa a koordinációt az eszköz és más uniós programok között, lehetőséget adva az uniós alapok olaszországi felhasználásának javítására. Az adminisztratív kapacitás – többek között további humán erőforrások és a közigazgatásoknak nyújtott technikai támogatás révén történő – megerősítését, valamint a közigazgatási eljárások egyszerűsítését jogszabályok irányozzák elő és rögzítik (2021. június 9-i 80. sz. törvényerejű rendelet és a 2021. május 31-i 77. sz. törvényerejű rendelet), azzal a céllal, hogy biztosítsák a helyreállítási és rezilienciaépítési terv intézkedéseinek időben történő és hatékony végrehajtását. Végül, a 2021. május 31-i 77. sz. törvényerejű rendelet a végrehajtási kérdések kezelésére eseti mechanizmusokat irányoz elő és rögzít. Olaszország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének mérföldkövei és céljai egyértelműek és reálisak, és megfelelően tükrözik a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben előírt beruházásokat és reformokat. A releváns mutatók relevánsak, elfogadhatók és kellően megalapozottak.

- (40) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az Eszköz keretében nyújtott pénzügyi támogatást az (EU) 2021/241 rendelet 34. cikkével összhangban közöljék és elismerjék. Az (EU) 2021/240 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ létrehozott Technikai Támogatási Eszköz keretében a tagállamok technikai támogatást kérhetnek helyreállítási és rezilienciaépítési tervük végrehajtásához.

Költségszámítás

- (41) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének i) pontjával és V. mellékletének 2.9. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv becsült összköltségére vonatkozó, a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben közölt indokolás mérsékelten („B” minősítés) észszerű és valószerű, megfelel a költséghatékonyság elvének és arányos a gazdaságra és a társadalomra gyakorolt várható hatással.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/240 rendelete (2021. február 10.) a Technikai Támogatási Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 1. o.).

- (42) Olaszország a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő minden olyan intézkedésre vonatkozóan költségbecslést nyújtott be, amely költségekkel jár.
- Általánosságban a költségbecslések eléréséhez használt módszertan és feltevések a helyreállítási és rezilienciaépítési terv legtöbb intézkedése tekintetében egyértelműek és megalapozottak, és gyakran hasonló jellegű korábbi projekteken vagy releváns háttér tanulmányokon alapulnak. Mindazonáltal egyes intézkedések esetében a költségbecslésekhez használt módszertannal és alapokkal kapcsolatos releváns részletek hiányoznak vagy nem teljesek, ami megakadályozza a költségbecslések teljes körű pozitív értékelését. Következésképpen a helyreállítási és rezilienciaépítési terv becsült összköltségére vonatkozó költségbecslés indoklása mérsékeltén észszerű és valószerű.
- Végül, a helyreállítási és rezilienciaépítési terv becsült összköltsége megfelel a költséghatékonyság elvének és arányos a gazdaságra és a társadalomra gyakorolt várható hatással.

- (43) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének j) pontjával és V. mellékletének 2.10. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben javasolt intézkedések és az e határozatban foglalt további intézkedések megfelelőek („A” minősítés) a korrupció, a csalás és az összeférhetetlenség említett rendelet alapján biztosított források felhasználása során történő megelőzése, feltárása és korrekciója szempontjából, és az intézkedések várhatóan hatékonyan elkerülik az említett rendelet és más uniós programok szerinti kettős finanszírozást. Ez nem érinti az uniós jognak való megfelelés előmozdítására és érvényesítésére szolgáló egyéb instrumentumok és eszközök alkalmazását, többek között a korrupció, a csalás és az összeférhetetlenségek megelőzése, feltárása és korrekciója, valamint az Unió költségvetésének az (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ összhangban történő védelme tekintetében.
- (44) A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben javasolt belső kontrollrendszer és intézkedések felépítése kellően megbízható, a kapcsolódó struktúrák leírása egyértelmű. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv a belső kontrollfeladatok ellátására egyértelmű szereplőket (szerveket/szervezeteket) határoz meg, és ismerteti szerep- és felelősségi köreiket. A gazdasági és pénzügyminisztériumot bízták meg az átfogó koordinációval, és a minisztériumon belül létrehoztak egy független ellenőrző szervet, amelynek megbízatását a 2021. május 31-i 77. sz. törvényerejű rendelet rögzíti. Az adminisztratív kapacitás megerősítése érdekében eseti munkaerő-felvételt irányoztak elő.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433I., 2020.12.22., 1. o.).

- (45) A kontrollrendszer és más releváns intézkedések, így a végső kedvezményezettekre vonatkozó adatok gyűjtését és rendelkezésre bocsátását a következők biztosítják: 2022 közepétől egy egységes informatikai rendszer (ReGiS), addig pedig meglévő adatfeldolgozási eszközökön alapuló, erre a célra kiigazított átmeneti informatikai megoldások használata. Az (EU) 2021/241 rendelet 22. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerinti adatgyűjtés a közigazgatási adatbázisokból, többek között például a pályázati azonosító kódon (CIG) alapuló adatbázisokból származó információkon alapul. Az ellenőrző szerv az átmeneti informatikai megoldásokkal kapcsolatban elvégzi az (EU) 2021/241 rendelet 22. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett adatok gyűjtésének és az azokhoz való hozzáférés biztosításának ellenőrzését. Az ellenőrző szerv ezen kötelezettségvállalása és az arról való jelentéstétel mérföldkőként szerepel e határozat mellékletében. Ezek az intézkedések megfelelőnek tekinthetők az Eszköz szerinti források felhasználása során a korrupció, a csalás, az összeférhetetlenség megelőzése, feltárása és korrekciója, valamint az Eszközből és más uniós programokból származó kettős finanszírozás elkerülése tekintetében.

- (46) A belső kontroll és az adatgyűjtő intézkedések, valamint a jelentéstételi struktúrák megfelelő működése, továbbá az egységes rendszerre (ReGiS) való átállás rendkívül fontos a célok és mérföldkövek teljesítésével kapcsolatos jelentéstétel és a kifizetési kérelem megállapítása szempontjából. Az átmeneti informatikai megoldások, az új informatikai környezet (ReGiS) kifejlesztésének előrehaladása és az erre az adattároló rendszerre való tényleges átállás egyedi informatikai ellenőrzési munkát igényel az ellenőrző szerv részéről a tekintetben, hogy a ReGiS képes-e ellátni a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben leírt funkciókat, különös tekintettel az adatok integritására és az ellenőrzési nyomvonal fenntartására. Az átmeneti rendszer esetében az ellenőrző szervnek az első kifizetési kérelemmel együtt ellenőrzési jelentést kell benyújtania, amelyben megerősíti az adattároló rendszer funkcióit.
- (47) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásával összefüggésben a meglévő rendelkezések megerősítését tervezik a csalás, korrupció és összeférhetetlenség megelőzése, feltárása és korrekciója céljából. A Guardia di Finanza, a korrupcióellenes hatóság (ANAC) és az olasz számvevőszék szerepe mellett megemlíti az egyedi projektkódok és az ARACHNE használatát is, többek között a kettős finanszírozási kockázatok elkerülése érdekében.

A helyreállítási és rezilienciaépítési terv koherenciája

- (48) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének k) pontjával és V. mellékletének 2.11. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nagymértékben („A” minősítés) olyan intézkedéseket tartalmaz a reformok és a közberuházási projektek végrehajtására vonatkozóan, amelyek koherens fellépéseket jelentenek.

- (49) Az olasz helyreállítási és rezilienciaépítési terv stratégiai és következetes jövőképet vázol fel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv egészében, a komponensek és az egyedi intézkedések közötti átfogó koherenciával. Az egyes komponensekben szereplő reformok és beruházások következetesek és egymást erősítik, és jelentős a komplementaritás is a komponensek között. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben például számos komponens irányoz elő az energiahatékonyság előmozdítását vagy annak biztosítását célzó intézkedéseket, hogy a kifejezetten a zöld és ökológiai átállással járó negatív hatásokon túl ne legyen semmilyen negatív hatás az energiafogyasztásra nézve. További példa, hogy minden komponens prioritásként kezeli az ifjúságot, a nemek közötti egyenlőséget és a területi kohéziót, tekintet nélkül konkrét hatókörükre. A komponensen belül javasolt egyetlen intézkedés sem ellentétes a többi intézkedéssel vagy gyengíti azokat, és nincs ellentmondás a különböző komponensek között.

- (50) Olaszország helyreállítási és rezilienciaépítési terve olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek várhatóan hozzájárulnak a nemek közötti egyenlőség és a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség terén az ország előtt álló kihívások kezeléséhez. Különösen olyan intézkedések tartoznak ide, amelyek a nemek közötti egyenlőség kihívásait kezelik, mint például a női vállalkozók támogatása vagy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti tanúsítási rendszer létrehozása. Külön intézkedéseket terveznek a fiatalabbak esélyegyenlőségének támogatására, többek között olyan intézkedésekkel, amelyek célja a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika terén folytatott tanulmányok ösztönzése, a digitális és innovációs készségek fejlesztése, különös hangsúlyt helyezve a nemek közötti egyenlőségre és a mindenkit megillető esélyegyenlőségre. A közösségi és otthoni szociális és egészségügyi szolgáltatások – például innovatív lakhatási megoldások és felszerelések – javítására irányuló intézkedések célja a fogyatékkal élő személyek és az idősek önálló életvitelének előmozdítása. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv kifejti, hogy a különböző komponensek várhatóan hogyan járulnak hozzá közvetlenül vagy közvetve az egyenlőtlenség kezeléséhez és az esélyegyenlőség előmozdításához, különös tekintettel a nőkre és a fiatalokra. Mindazonáltal bizonyos csoportok – például etnikai vagy faji kisebbségekhez tartozó személyek – esetében a várható hozzájárulás nem egyértelmű a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben. Különösen akkor, ha a feltételezett hozzájárulás csak közvetett, alapvető fontosságú a helyreállítási és rezilienciaépítési terv konkrét végrehajtásának szoros nyomon követése annak biztosítása érdekében, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési terv meg hozza a várt eredményeket és egy átfogó stratégia részét képezze, szinergiát alkotva az olyan nemzeti esélyegyenlőségi politikákkal, mint a 2021–2026 közötti időszakra szóló, nemek közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti stratégia.

- (51) Az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikke (4) bekezdésének g) pontjával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv biztonsági önértékelést tartalmaz a felhőszolgáltatásokhoz és közigazgatási infrastruktúrához kapcsolódó beruházásokról. Ami a konnektivitással, mindenekelőtt az 5G kiépítésével kapcsolatos intézkedéseket illeti, Olaszország kijelentette, hogy egy későbbi szakaszban tervezi elvégezni az értékelést, figyelembe véve a feltérképezésből és a nyilvános konzultációkból eredő konnektivitási forgatókönyveket. E tekintetben Olaszország kijelentette, hogy elemezni fogja a kockázati forgatókönyveket, és intézkedéseket hajt végre a potenciális biztonsági kockázatok elkerülésére vagy mérséklésére.

Határokon átnyúló és több országot átfogó projektek

- (52) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv beruházásokat tartalmaz a transzeurópai közlekedési (TEN-T) folyosók és az Olaszország és Ausztria közötti, határokon átnyúló vasúti összeköttetés mentén a Verona-Brennero vonalon a bolzanói elkerülő út befejezésén keresztül, amely az Olaszország és Észak- és Kelet-Európa közötti személy- és áruszállítás fontos csomópontja. Emellett az Európai Vasúti Forgalomirányítási Rendszer legalább 3 400 km-nyi kiépítése lehetővé teszi a más tagállamok vasúti rendszereivel való átjárhatóságot. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv az optikai szál és az 5G alapú technológiák európai 5G folyosók mentén való bevezetését támogató intézkedéseket tartalmaz. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv emellett előirányozza az olasz vállalkozások jóváhagyott és tervezett közös európai érdeket szolgáló fontos projektekből, valamint kutatás-fejlesztési partnerségekben való részvételének finanszírozását, és a tudás és a tapasztalatok más tagállamokkal való megosztása érdekében az európai digitális innovációs központok hálózatának megerősítését.

- (53) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv konzultációs és interakciós folyamaton ment keresztül számos érdekelt fél részvételével, köztük regionális és helyi hatóságokkal, civil társadalmi szervezetekkel, szociális partnerekkel, valamint tudományos dolgozókkal és politikai szakértőkkel. Miután az olasz parlament véleményt nyilvánított a kormány által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv kidolgozásához javasolt stratégiai iránymutatásokról, 2021. január 12-én a Miniszterek Tanácsa jóváhagyta az első változatot. A 2021. februári kormányváltást követően folytatódott a helyreállítási és rezilienciaépítési terv vázlatának vizsgálata és az érdekelt felekkel folytatott konzultációk. A képviselőház és a szenátus számos meghallgatást tartott különböző érdekelt felekkel, például regionális és helyi hatóságokkal, szociális partnerekkel, civil társadalmi szervezetekkel és intézményi testületekkel, és ezekről eseti jelentéseket hagyott jóvá, valamint ennek alapján a helyreállítási és rezilienciaépítési terv véglegesítésére irányadó állásfoglalásokat. Ezenkívül maga a kormány is párbeszédet folytatott a regionális és helyi hatóságokkal az állam és a régiók konferenciájának keretében. E folyamat eredményeként a felülvizsgált helyreállítási és rezilienciaépítési tervet benyújtották a Parlamentnek, amely jóváhagyta annak a Bizottság felé történő továbbítását.
- (54) Ami a végrehajtási szakaszban zajló konzultációs folyamatot illeti, az olasz helyreállítási és rezilienciaépítési tervben előirányzottak szerint folytatják a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásában részt vevő különböző közigazgatási szervekkel és az érdekelt felekkel folytatott rendszeres párbeszédet. E célból az irányítási modell egy tanácsadó testület létrehozását tervezi, amelyben gazdasági és szociális partnerek vesznek részt. A releváns szereplők felelősségvállalásának biztosítása érdekében elengedhetetlen, hogy bevonják az érintett helyi hatóságokat és érdekelt feleket – köztük a szociális partnereket – a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt beruházások és reformok végrehajtásába.

Pozitív értékelés

- (55) Mivel a Bizottság pozitív értékelést adott az olasz helyreállítási és rezilienciaépítési tervről, és megállapította, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési terv kielégítő módon megfelel az (EU) 2021/241 rendeletben meghatározott értékelési kritériumoknak, az említett rendelet 20. cikkének (2) bekezdésével és V. mellékletével összhangban e határozatnak meg kell határoznia a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásához szükséges reformokat és beruházási terveket, a releváns mérföldköveket, célokat és mutatókat, valamint a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásához az Unió által vissza nem térítendő pénzügyi és hiteltámogatás formájában rendelkezésre bocsátott összeget.

Pénzügyi hozzájárulás

- (56) Olaszország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének becsült összköltsége 191 499 177 889 EUR. Mivel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv kielégítő módon megfelel az (EU) 2021/241 rendeletben meghatározott értékelési kritériumoknak, továbbá, mivel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv becsült összköltsége magasabb, mint az Olaszország számára rendelkezésre álló maximális pénzügyi hozzájárulás, az Olaszország helyreállítási és rezilienciaépítési tervéhez allokált pénzügyi hozzájárulásnak az Olaszország rendelkezésére álló pénzügyi hozzájárulás teljes összegével kell egyenlőnek lennie.

- (57) Az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Olaszországra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulás kiszámítását 2022. június 30-ig aktualizálni kell. Ezért az említett rendelet 23. cikkének (1) bekezdésével összhangban Olaszország részére rendelkezésre kell bocsátani az említett rendelet 11. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett maximális pénzügyi hozzájárulást meg nem haladó összeget, amely 2022. december 31-ig jogi kötelezettségvállalással terhelhető. Amennyiben a maximális pénzügyi hozzájárulás aktualizálása folytán szükséges, a Tanácsnak a Bizottság javaslata alapján indokolatlan késedelem nélkül módosítania kell ezt a határozatot az említett rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban kiszámított aktualizált maximális pénzügyi hozzájárulás beillesztése érdekében.
- (58) Emellett a további reformok és beruházások támogatása érdekében Olaszország hitel formájában nyújtott támogatást kért. Az Olaszország által igényelt hitel maximális összege egyenlő a folyó áron számított 2019. évi bruttó nemzeti jövedelmének 6,8 %-ával. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv becsült összköltsége magasabb az Olaszország részére rendelkezésre álló pénzügyi hozzájárulás és a hitel formájában kért támogatás együttes összegénél.
- (59) A nyújtandó támogatást az (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat¹ 5. cikke alapján a Bizottság által az Unió nevében felvett kölcsönből kell finanszírozni. A támogatást részletekben kell kifizetni, amint Olaszország kielégítő módon teljesítette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásához kapcsolódóan azonosított releváns mérföldköveket és célokat.

¹ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata (2020. december 14.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 424., 2020.12.15., 1. o.).

- (60) Olaszország a pénzügyi hozzájárulás 13 %-ának és a hitel 13 %-ának előfinanszírozását kérte. Az említett összeget az (EU) 2021/241 rendelet 23. cikkének (1) bekezdésében előírt megállapodás (a továbbiakban: a finanszírozási megállapodás) és az említett rendelet 15. cikkének (2) bekezdésében előírt hitelmegállapodás (a továbbiakban: a hitelmegállapodás) hatálybalépéstől függően és azokkal összhangban kell Olaszország rendelkezésére bocsátani.
- (61) Ez a határozat nem érinti az uniós forrásoknak az Eszköztől eltérő bármely más uniós program keretében történő odaítélésével kapcsolatos eljárások kimenetelét, sem pedig a belső piac működésének torzulásával kapcsolatos, különösen a Szerződés 107. és 108. cikke alapján lefolytatandó eljárások eredményét. E határozat nem szünteti meg a tagállamokkal szembeni azon követelményt, hogy a Szerződés 108. cikkével összhangban értesítsék a Bizottságot az állami támogatások lehetséges eseteiről,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A helyreállítási és rezilienciaépítési terv értékelésének jóváhagyása

A Tanács jóváhagyja Olaszország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének (3) bekezdésében előírt kritériumok alapján történő értékelését. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv szerinti reformokat és beruházási projekteket, a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nyomon követésére és végrehajtására vonatkozó intézkedéseket és ütemtervet – beleértve a releváns mérföldköveket és célokat, valamint a hitel folyósításához kapcsolódó további mérföldköveket és célokat, továbbá tervezett mérföldkövek és célok teljesítéséhez kapcsolódó releváns mutatókat –, valamint a Bizottság számára az alapul szolgáló releváns adatokhoz való teljes körű hozzáférést biztosító szabályokat e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk
Pénzügyi hozzájárulás

- (1) Az Unió vissza nem térítendő támogatás formájában 68 880 513 747 EUR összegű pénzügyi hozzájárulást¹ bocsát Olaszország rendelkezésére. 47 925 096 762 EUR összeg áll rendelkezésre a célból, hogy azt 2022. december 31-ig jogi kötelezettségvállalással terheljék. Amennyiben az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésében előírt aktualizálás Olaszországra vonatkozóan 68 880 513 747 EUR összeggel egyenlő vagy annál nagyobb összegű aktualizált maximális pénzügyi hozzájárulást állapít meg, további 20 955 416 985 EUR összeget kell rendelkezésre bocsátani, amely jogi kötelezettségvállalással 2023. január 1-jétől 2023. december 31-ig terhelhető. Amennyiben az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésében előírt aktualizálás Olaszországra vonatkozóan 68 880 513 747 EUR összegnél alacsonyabb összegű aktualizált maximális pénzügyi hozzájárulást állapít meg, az aktualizált maximális pénzügyi hozzájárulás és a 47 925 096 762 EUR összeg különbségét kell rendelkezésre bocsátani, amely az (EU) 2021/241 rendelet 20. cikkének (8) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban jogi kötelezettségvállalással 2023. január 1-jétől 2023. december 31-ig terhelhető.

¹ Ez az összeg az (EU) 2021/241 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében említett kiadások Olaszországra jutó arányos hányadának levonása utáni pénzügyi allokációnak felel meg, amelyet az említett rendelet 11. cikkében foglalt módszertannak megfelelően számítanak ki.

- (2) A Bizottság az uniós pénzügyi hozzájárulást e határozat mellékletével összhangban részletekben bocsátja Olaszország rendelkezésére. A pénzügyi hozzájárulás 13 %-ának megfelelő összeget, azaz 8 954 466 787 EUR-t előfinanszírozási kifizetésként kell rendelkezésre bocsátani. Az előfinanszírozást és a részleteket a Bizottság egy vagy több részösszegben folyósíthatja. A részösszegek nagysága a finanszírozási források rendelkezésre állásától függ.
- (3) Az előfinanszírozást a finanszírozási megállapodás hatálybalépésétől függően és azzal összhangban kell rendelkezésre bocsátani. Az előfinanszírozást a részletek kifizetéseit terhelő arányos levonással kell elszámolni.
- (4) A részleteknek a finanszírozási megállapodással összhangban történő rendelkezésre bocsátása a rendelkezésre álló finanszírozási forrásoktól és az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkével összhangban hozott bizottsági határozattól függ, amely szerint Olaszország kielégítően teljesítette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásával kapcsolatban meghatározott releváns mérföldköveket és célokat. Az (1) bekezdésben említett jogi kötelezettségvállalások hatálybalépésétől függően Olaszországnak a kifizetésre való jogosultság érdekében a mérföldköveket és célokat legkésőbb 2026. augusztus 31-ig teljesítenie kell.

3. cikk

Hitel formájában nyújtott támogatás

- (1) Az Unió Olaszország rendelkezésére bocsát legfeljebb 122 601 810 400 EUR összegű hitelt.
- (2) A Bizottság a hitel formájában nyújtott támogatást e határozat mellékletével összhangban részletekben bocsátja Olaszország rendelkezésére. A hitel 13 %-ának megfelelő összeget, azaz 15 938 235 352 EUR-t előfinanszírozási kifizetésként kell rendelkezésre bocsátani. Az előfinanszírozást és a részleteket a Bizottság egy vagy több részösszegben folyósíthatja. A részösszegek nagysága a finanszírozási források rendelkezésre állásától függ.
- (3) Az előfinanszírozást a hitelmegállapodás hatálybalépésétől függően és azzal összhangban kell rendelkezésre bocsátani. Az előfinanszírozást a részletek kifizetéseit terhelő arányos levonással kell elszámolni.
- (4) A részleteknek a hitelmegállapodással összhangban történő rendelkezésre bocsátása a rendelkezésre álló finanszírozási forrásoktól és az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkével összhangban hozott bizottsági határozattól függ, amely szerint Olaszország kielégítően teljesítette a hitelhez kapcsolódó és a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásával kapcsolatban meghatározott további mérföldköveket és célokat. Olaszországnak a kifizetésre való jogosultság érdekében a további, a hitelhez kapcsolódó mérföldköveket és célokat legkésőbb 2026. augusztus 31-ig teljesítenie kell.

4. cikk
Címzettek

Ennek a határozatnak az Olasz Köztársaság a címzettje.

Kelt,

a Tanács részéről
az elnök
